BİYOLOJİ Sınıf-9

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU HAYVANLAR ÂLEMİ - II

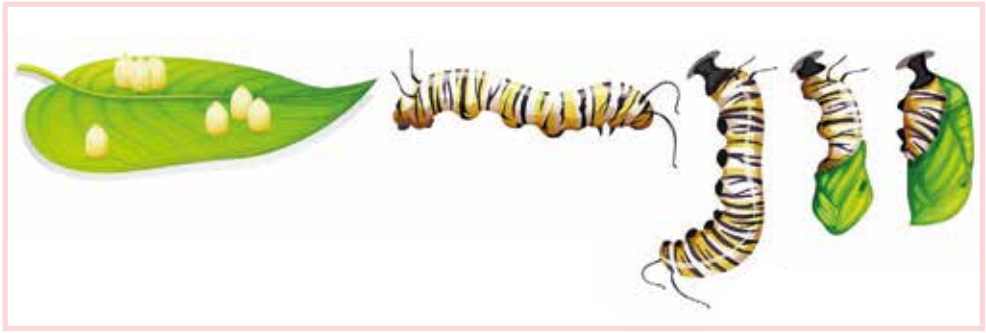
SOLUCANLAR

Solucanların vücutları genelde yuvarlak veya yassı şekillidir. Bazılarında vücut bölmelere ayrılmıştır. Doku ve organ farklılaşması görülen ilk omurgasız canlı grubudur. Derileri nemli olup deri solunumu yaparlar. Boşaltım atıkları amonyaktır. Toprak veya suda serbest yaşayan türlerinin yanında parazit yaşayanları da vardır. Tenya, bağırsak solucanı, kıl kurdu gibi türleri omurgalı hayvanların sindirim sisteminde parazit yaşar. Eşeyli olarak üremelerine rağmen bazı türleri eşeysiz olarak rejenerasyonla çoğalabilir. Çift eşeyli olanlarında (hermafrodit) hem yumurta hem sperm üretilir. Ancak solucanlarda genellikle kendi kendini dölleme görülmez. Planarya, tenya, bağırsak solucanı, toprak solucanı ve sülük bu gruba örnek olarak verilebilir.

EKLEM BACAKLILAR

Eklem bacaklılarda bulunan dayanıklı ve hafif dış iskelet, uçmayı kolaylaştırır ve hemen altındaki iç organları korur. Dış iskelet, esnek olmadığından büyümeyi sınırlar. Bu nedenle eklem bacaklılarda embriyonel dönemde başkalaşım (metamorfoz) ve ergin dönemde deri değiştirme olayı görülür.

Kanat, hayvanlar âlemi içerisinde ilk defa böceklerde görülür. Solunum çoğunda trakelerle, örümceklerde kitapsı akciğerlerle, suda yaşayanlarda ise solungaçlarla olur. Böceklerin dolaşım sıvısında solunum gazlarının taşınmasını sağlayan pigment bulunmaz. Eklem bacaklılar açık dolaşım sistemine sahiptir. Boşaltım atıkları ürik asittir. Eklem bacaklılar ayrı eşeyli canlılardır. Bazı türleri hermafrodittir. Döllenme, dişi bireyin vücudu içerisinde gerçekleşir.

YUMUŞAKÇALAR

Yumuşakçalar, eklem bacaklılardan sonraki ikinci en büyük omurgasız hayvan grubudur. Yumuşakçalar tuzlu ve tatlı su ile karada yaşar. Yumuşakçalar eşeyli olarak çoğalır. Suda yaşayanlar solungaçlarla karada yaşayanlar ise kabuk altındaki genişlemiş yüzey ile solunum yapar. Çoğu yumuşakçada açık dolaşım görülür. Ahtapot ve kalamarda ise dolaşım kapalıdır. Yumuşakçalar eşeyli olarak çoğalır. Birçok salyangoz hermafrodittir. Bazı türlerinde, pürüzsüz ve parlak sedef tabakası bulunur. Midyeler, silleri yardımıyla solungaçları üzerindeki mukusa yapışan mikroorganizmaları yiyerek beslenir. Ahtapot, mürekkep balığı, salyangoz ve istiridye bu gruba örnek verilebilir. Yumuşakçaların pek çok çeşidi insanlar tarafından besin maddesi olarak tüketilir. İstiridyelerden elde edilen inci ile sedef, takı ve süs eşyası yapımında kullanılmaktadır.

SORULAR

1.

Üç farklı solucan grubuna ait canlı örneklerinin eşleştirilmesiyle ilgili seçeneklerden hangisi doğrudur?

	Halkalı solucan	Yuvarlak solucan	Yassı solucan
A)	Planarya	Sülük	Tenya
B)	Sülük	Bağırsak solucanı	Tenya
C)	Toprak solucanı	Planarya	Karaciğer kelebeği
D)	Bağırsak solucanı	Tenya	Sülük
E)	Tenya	Sülük	Bağırsak solucanı

CEVAP: B

2.

Eklembacaklılarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Kanlarında solunum pigmenti olarak hemoglobin bulunur.

B) Trake solunumu yaparlar.

C) Embriyonel dönemde başkalaşım geçirirler.

D) Boşaltım atıkları ürik asittir.

E) Hayvanlar aleminde kanat ilk defa bu canlı grubunda görülür.

CEVAP: A